

2 Gorit ja proseanttat

Hárjehus 1

- a) 1) 3,8% 'proseantafáktor lea 0,038.

$$0,038 \cdot 4000 \text{ ru} = 152 \text{ ru}$$

Gunnar oažžu 152 ru reanttuid.

- 2) Olles lohku = $\frac{\text{logu oassi}}{\text{proseantafáktor}} = \frac{285 \text{ ru}}{0,038} = 7500 \text{ ru}$

Gutnel bijai kontui 7500 ru.

- á) 1) 30 % 'rievdadanproseantafáktor lea

$$1 + \frac{30}{100} = \underline{\underline{1,30}}$$

- 2) Nina mássa 1 mánu maŋŋá:

$$1,30 \cdot 3250 \text{ g} = \underline{\underline{4225 \text{ g}}}$$

- b) 1) 16 % njiedjama rievdadanproseantafáktor lea

$$1 - \frac{16}{100} = \underline{\underline{0,84}}$$

- 2) Jagi maŋŋá lea biilla árvu

$$0,84 \cdot 280\,000 \text{ ru} = \underline{\underline{235\,200 \text{ ru}}}$$

Hárjehus 2

- a) Nieidalogu ja gándalogu gorri lea

$$\frac{\text{nieiddat}}{\text{gánddat}} = \frac{18^3}{12^2} = \frac{3}{2}$$

Gorri lea 3 : 2.

- á) Dasgo leat 4 oasi gánddat ja 3 oasi nieiddat 1B-luohkás, de leat oktiibuot 7 oasi luohkás. Dalle lea

$\frac{4}{7}$ luohká ohppiin gánddat ja $\frac{3}{7}$ nieiddat.

Luohká gándalohku: $\frac{4}{7} \cdot 28 = \underline{\underline{16}}$

Luohká nieidalohku: $\frac{3}{7} \cdot 28 = \underline{\underline{12}}$

- b) 1) 8,8 % 'proseantafáktor lea.

$$0,088 \cdot 580 = 51,04$$

Čakčamánuš jávke gaskamearálaččat 51 oahppi beaivválaččat.

- 2) $6,9 \% - 8,8 \% = -1,9 \%$

Gaskamearálaš beaivejávkan njeijai 1,9 proseantačuoggáin čakčamánuš golggotmánui.

- 3) 6,9 %' proseantafáktor lea 0,069.

$$0,069 \cdot 580 = 40,02$$

Golggotmánus jávke gaskamearálaččat 40 oahppi beaivválaččat.

Čakčamánu golggotmánui njiejai beaivválaš ohppiijávkan

$$51 \text{ oahppi} - 40 \text{ oahppi} = 11 \text{ oahppi}$$

$$\frac{11}{51} \cdot 100\% = 21,6\% \text{ :in}$$

Beaivválaš ohppiijávkan njiejai 21,6 %:in čakčamánu golggotmánui.

Hárjehus 3

- a) Borramuša lassiarvodivat lea 14 %. 14 % lassáneami rievddanproseantafáktor lea 1,14.

$$300 \cdot 1,14 = 342 \text{ ru}$$

Grillabiergu máksá 342 ru oktan lád:in.

- á) Grilla lassiarvodivat lea 25 %. 25 % lassáneami rievddanproseantafáktor lea 1,25.

$$\text{haddi lassiarvodivada haga} = \frac{\text{haddi lassiarvodiviin}}{1,25} = \frac{675 \text{ ru}}{1,25} = 540 \text{ ru}$$

Grilla máksá 540 ru lád. haga.

- b) Sáhtostallama lassiarvodivat lea 8 %. 8 %' proseantafáktor lea 0,08.

20 % vuoládusa rievddanproseantafáktor lea $1 - 0,20 = 0,80$.

Girdibileahta haddi lád. haga:

$$750 \cdot 0,80 = 600 \text{ ru}$$

Girdibileahta lassiarvodivat:

$$600 \text{ ru} \cdot 0,08 = 48 \text{ ru}$$

Ovllá máksá 48 ru lassiarvodivin.